

หนุนขึ้นภาษีบุหรี่
ลดปริมาณนักสูบหน้าใหม่
> 15

หนุนขึ้น'ภาษีบุหรี่' ลดปริมาณนักสูบหน้าใหม่

กรุงเทพธุรกิจ ● แนวโน้มการสูบบุหรี่ของคนไทยนอกจากจะพบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้วยังมีแนวโน้มที่น่ากังวลเพราะในบรรดา "นักสูบหน้าใหม่" มีอายุที่ลดลงด้วยเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของความพยายามในการรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อลดการเกิดนักสูบหน้าใหม่ รวมถึงล่าสุดที่มีการเสนอแนวคิดให้กระทรวงการคลังปรับเพิ่มภาษีบุหรี่เพื่อช่วยลดปริมาณนักสูบ โดยระบุว่าโครงสร้างภาษีใหม่จะต้องคำนึงถึงสุขภาพประชาชน ลดนักสูบหน้าใหม่ หยุดการกระจายโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสำคัญ

ดร.สุชาติ ตังทางธรรม นักเศรษฐศาสตร์ สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย กล่าวถึงมาตรการการขึ้นภาษีบุหรี่ ว่า การควบคุมการบริโภคยาสูบนั้น องค์การอนามัยโลก (WHO) มีข้อเสนอแนะว่า ภาษีเป็นมาตรการควบคุมการบริโภคยาสูบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งประเทศไทยมีการปรับอัตราภาษีอย่างต่อเนื่อง และกำลังจะมีการปรับภาษี

“**เชื่อว่าการคำนวณอัตราภาษีแบบใหม่ช่วยลดการย้ายกลุ่มไปสูบบุหรี่ที่ถูกลง**”
สุชาติ ตังทางธรรม

ตามโครงสร้างภาษีใหม่ ตาม พ.ร.บ. สรรพสามิต ที่กระทรวงการคลังเตรียมเสนอ กรม.พิจารณาในสัปดาห์หน้านี่ ซึ่งถือเป็นเรื่องดีเพราะจะทำให้การควบคุมการบริโภคยาสูบได้ผลมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ หลักการบริหารการเงินการคลังของประเทศ จะเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้ สิ่งที่รัฐจะได้จากการ

ขึ้นภาษียาสูบ คือ รายได้จากภาษีที่เพิ่มขึ้น แต่หากมองถึงผลเสียของการให้ประชาชนสูบบุหรี่ คือ สุขภาพของประชาชนที่เสียไป และภาระค่าใช้จ่ายของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นในการรักษาโรค ภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มขึ้นจากการดูแลสุขภาพประชากร เมื่อเทียบระหว่างรายได้ และรายจ่ายที่รัฐต้องเสียไป พบว่า **สุดท้ายแล้วรายจ่ายจากการสูบบุหรี่จะมากกว่ากลายเป็นภาระของครัวเรือน และรัฐบาลในที่สุด การขึ้นภาษียาสูบ ซึ่งเป็นสินค้าไม่ปกติจึงจำเป็นต้องพิจารณาผลดีและผลเสียด้วย**

ดร.สุชาติ กล่าวว่ พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 ได้ปรับปรุงโครงสร้างภาษีใหม่โดยใช้ราคาขายปลีกแนะนำมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีด้วย จากเดิมจะเลือกคิดตามปริมาณหรือมูลค่าอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีอัตราสูงกว่า เปลี่ยนเป็นกำหนดให้คำนวณอัตราภาษีตามปริมาณ และมูลค่าโดยปริมาณ หมายถึง จำนวนกรัม จำนวนมวน มีเพดานสูงสุด คือ ภาษีต่อมวนไม่เกิน 5 บาท

ส่วนมูลค่า หมายถึงราคาขายปลีกที่แนะนำ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับภาระต้นทุนราคาโดยเพดานภาษีอยู่ที่ 90% ของราคาขายปลีกแนะนำ ที่บริษัทจะแจ้งต่อกรมสรรพสามิต ดังนั้น การเก็บภาษียาสูบจึงกำหนดให้นำทั้งปริมาณ และมูลค่ามาบวกกันเป็นภาษีทั้งนี้ในแง่สุขภาพไม่ว่าจะโครงสร้างภาษีใหม่หรือเก่า การปรับเพดานภาษี ต้องทำให้ราคาบุหรี่สูงขึ้น จึงจะเป็นไปตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก ทำให้คนสูบบุหรี่น้อยลง โดยรัฐจำเป็นต้องคำนวณโดยคิดถึงผลลัพธ์ต่อสุขภาพของประชาชนด้วย หากอยากให้มีมาตรการควบคุมการบริโภคยาสูบสัมฤทธิ์ผล

“เชื่อว่าการคำนวณอัตราภาษีแบบ

ใหม่ จะช่วยลดการย้ายกลุ่มไปสูบบุหรี่ที่ถูกกว่าได้ ที่ผ่านม ประเทศไทยใช้การคำนวณอัตราภาษีตามมูลค่ามา

โดยตลอดทำให้มีช่องว่างของราคาและคนเปลี่ยนไปสูบบุหรี่ที่มีราคาถูกกว่า แต่การคำนวณภาษีทั้งมูลค่าและปริมาณจะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้”

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือ การขึ้นภาษียาสูบซึ่งปัจจุบันมีราคาแตกต่างกับบุหรี่แบบมวนมาก และมีอัตราประชากรที่สูบบุหรี่ รัฐบาลจึงต้องพิจารณาให้ครอบคลุม เพราะหากราคาต่างกันมาก ก็จะมีผลกระทบทำให้คนเลี่ยงจากบุหรี่ราคาสูงมาเป็นราคาถูก ทำให้คนสูบบุหรี่ไม่ลดลง เพราะคนจะหันไปหาบุหรี่ที่ราคาถูกลง จึงเป็นสิ่งทีรัฐบาลต้องคำนึง ต้องปรับระดับภาษีให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ดร.สุชาติ กล่าวอีกว่า เป็นเรื่องจำเป็นที่รัฐบาลต้องทำให้คนไม่ป่วยทั้งนี้ในอนาคตอันใกล้ประเทศไทยจะเข้าสู่โครงสร้างสังคมสูงอายุโดยกระทรวงการคลัง ชี้ว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าว จะทำให้มีภาระการคลังเพิ่มขึ้นอย่างมากอีก 10-20 ปีไทยอาจมีภาระการคลังถึง 7 แสนล้านบาท ซึ่งการเข้าสู่สังคมสูงวัยหากประชาชนแข็งแรง มีอัตราโรคไม่ติดต่อเรื้อรังต่ำ ก็จะทำให้ภาระค่าใช้จ่ายครัวเรือนต่ำ และส่งผลต่อภาระทางการคลังถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่นนอกเหนือจากกลายเป็นงบประมาณที่ต้องดูแลสุขภาพของผู้ป่วย

โดยการหยุดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของประชากรตั้งแต่วัยเด็ก จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเยาวชน ป้องกันไม่ให้เยาวชนติดบุหรี่และกลายเป็นผู้ป่วยในอนาคตตั้งแต่วันนี้